

Naložbe v energetske sektor so kljub krizi nujne

Kljub trenutnemu padcu porabe električne energije so naložbe v proizvodne zmogljivosti še vedno nujne – EBRD letos posojila povečala za kar polovico

MARIBOR – Denar za naložbe v energetske projekte v bankah še vedno je, vendar morajo ti projekti biti dobri. Naložbe v proizvodne zmogljivosti pa so kljub krizi nujne, sicer bo v nekaj letih električne energije znova začelo zelo primanjkovati, povišale pa se bodo tudi cene zanjo, so se včeraj strinjali sogovorniki na dvodnevni konferenci Energija 09 o investicijah in trgu električne energije, ki poteka v Mariboru.

Med glavnimi poudarki včerajšnje razprave na konferenci, ki se je vrtela predvsem okrog energetskih naložb v Jugovzhodni Evropi, je bil ta, da so potrebe po električni energiji zaradi gospodarske krize manjše, zaradi česar se zdi, da tudi potrebe po investicijah v proizvodne zmogljivosti v regiji niso tako nujne. Vendar se bo ob ponovni gospodarski rasti kaj hitro pokazalo, da so, saj bo električne energije ponovno začelo primanjkovati, zaradi česar se bodo tudi cene zanjo zvišale, preskrba pa bo nezanesljiva. Tako je **Tomaž Orešič**, direktor trženja za srednjo in zahodno Evropo pri

EFT in tudi organizator konference, opozoril, da je v Jugovzhodni Evropi, kjer je v preteklih letih električne energije in proizvodnih zmogljivosti zelo primanjkovalo (poraba primarne energije je v regiji namreč kar dvakrat večja od povprečja EU), letos sicer presežek električne energije, vendar bi morale začrtane naložbe teči po načrtu. V nasprotnem primeru se bo regija po letu 2016 srečala z velikim primanjkljajem, posledica pa bodo visoke cene električne energije. Po trenutnih ocenah bi regija potrebovala 16,7 GW novih proizvodnih zmogljivosti.

Pri tem so vsi razpravljavci opozarjali, da so vse večje svetovne energetske družbe, tudi zaradi težjega dostopa do finančnih sredstev, svoje investicije izrazito zmanjšale, banke pa »sedijo na denarju«, ki ga bodo investirale le v dobre projekte, ki jim bodo povrnili denar. Najslabše so jo odnesle ravno tiste naložbe, ki bi se morale povečevati – v obnovljive vire energije.

Znesek posojil pa je letos kljub krizi kar za polovico (na osem milijard evrov) povečala Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD), ki bo sofinancirala tudi gradnjo šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj. EBRD bo tako k finančni konstrukciji gradnje TEŠ 6 prispevala 350 milijonov evrov. Kot je dejal **Ian Brown** iz EBRD, so v banki prepričani, da ta projekt vsebuje pomembno okoljsko komponento, saj bo učinkovitejši blok nadomestil stare proizvodne enote. Na vprašanje, kakšne so možnosti za sodelovanje tujih investorjev pri energetskih projektih, pa je Brown odvrnil, da tuji investitorji doslej niso radi vstopali v regijo predvsem zaradi političnih posegov, nekatere vlade pa se po njegovem mnenju ne morejo odločiti, ali si želijo tuje investitorje. Slovenska vlada si bo prizadevala za takšno ureditev, da bodo morale sčasoma vse nove stavbe, ki ne bodo priključene na daljinsko ogrevanje, same zagotoviti četrtino lastne preskrbe iz obnovljivih virov energije, je pojasnil direktor direktorata za energijo na ministrstvu za gospodarstvo **Janez Kopač**, ki v tem vidi »tisoč malih zgodb«, ki bodo spremenile podobo Slovenije v prihodnjih letih.

MAJDA DODEVSKA

Istrabenz pomemben za slovensko energetiko

Foto: Aleš Černivec/dokumentacija Dela

Prvi mož Petrola **Aleksander Svetelšek** je včeraj malce nakazal, kam bo usmerjena strategija prihodnjega razvoja Petrola – postati želijo največji trgovci z energijo na Balkanu, ne bodo pa se usmerjali v proizvodne zmogljivosti. Svetelšek je opozoril, da je Balkan strateško pomemben za energetske preskrbo Evrope, sam pa vidi izjemne priložnosti predvsem pri zemeljskem plinu in trgovanju z energenti. Z Janezom Kopačem sta opozorila, kako pomembna je za slovensko energetiko ustrezna rešitev razmer v Istrabenzu. V

Istrabenzovem portfelju je namreč družba Instalacija, ki upravlja naftna skladišča v Serminu pri Kopru, kjer je strateška točka naftnih rezerv države in kjer v Slovenijo pride kar 90 odstotkov vseh naftnih derivatov. Kopač je menil, da bi se poleg Petrola morala v lastništvo Instalacije prek državnih rezerv vključiti tudi država. Poleg omenjene družbe so v portfelju Istrabenza tudi Istrabenz Plini in prek Istrabenza Gorenja tudi družba Gen I, ki trguje z električno energijo. Svetelšek je poudaril, da si Petrol, ki je tretjinski lastnik Istrabenza, intenzivno prizadeva za rešitev situacije v družbi, vendar so pogajanja z 19 bankami izjemno zahtevna – doslej namreč še ni bilo predloga, ki bi bil všeč vsem bankam.